

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د پوهنې د وزیر منظوري

د پوهنې د بنوونیزو مؤسسو د نومولو لایحه، چې د پلان او ارزونې د لوی ریاست له لوري تسوید، د پوهنې د علمي شوری د دارالانشاء په ریاست کې تدقیق او تأیید شوې ده، د دفتر ریاست له تعدیلاتو سره منظوروم.

منظوری وزیر معارف

لایحه نامگذاری مؤسسات تعلیمی معارف، را که از طرف ریاست عمومی پلان و ارزیابی تسوید، در ریاست دارالانشای شورای علمی معارف تدقیق و تأیید گردیده است، با تعدیلات ریاست دفتر منظور می دارم.

وزیر معارف

داکتر محمد میرویس بلخی

د پوهنې د ښوونیزو مؤسسو د نومولو لایحه

لایحه نامگذاری مؤسسات تعلیمی معارف

لومړی فصل

فصل اول

عمومي حکمونه

احکام عمومي

مبنيمبني

لومړۍ ماده

ماده اول

دغه لایحه د پوهنې د قانون د یو پنځوسمې مادې د حکم پر بنسټ وضع شوې ده.

این لایحه بر اساس حکم ماده پنجاه و یکم قانون معارف وضع گردیده است.

موخههدف

دوهمه ماده

ماده دوم

د غیر معیاري او سلیقه یي نومولو د مخنیوی لپاره د پوهنې د ښوونیزو مؤسسو په نومولو پورې د اړوندو چارو تنظیمول.

تنظیم امور مربوط به نامگذاری مؤسسات تعلیمی معارف جهت جلوگیری از نامگذاری های سلیقه یی و غیر معیاری.

دوهم فصل

فصل دوم

د نومولو معیارونه

معیارهای نامگذاری

دریمه ماده

ماده سوم

ښوونیزې مؤسسې د اسلامي او ملي ارزښتونو او له لاندې معیارونو سره سم د اسلام او افغانستان د تاریخ د نومیالیو، د علمي او فرهنگي شخصیتونو او د هېواد د سیمو، ښارونو، غرونو او سېندونو په اوسنیو او پخوانیو نومونو باندې د لاندې معیارونو په پام کې نیولو سره نومول کېږي.

مؤسسات تعلیمی مطابق ارزش های اسلامی و ملی و معیار های ذیل به نام مشاهیر تاریخ اسلام و افغانستان، اشخاص علمی و فرهنگی، نام های فعلی و کهن مناطق، شهرها، کوهها و دریاهاى کشور با در نظر داشت معیارهای ذیل نامگذاری می گردد:

(۱) غوره ده د مؤسسې نوم یو کلمه ییز وي د نه امکان په صورت کې تر ډېره له دریو کلمو جوړ شوی وي.

(۱) بهتر است نام مؤسسه تعلیمی تک واژه باشد و در صورت عدم امکان حد اکثر از سه کلمه ترکیب شده باشد.

(۲) د ښوونیزې مؤسسې نوم د هېواد په رسمي ژبو لیکل کېږي.

(۲) نام مؤسسه تعلیمی به لسانهای رسمی کشور تحریر می گردد.

(۳) د ښوونیزې مؤسسې نومول غولونکي نه وي او د سیاسي، ډله ییزو او قومي پارېدنو لامل نه شي.

(۳) نامگذاری مؤسسه تعلیمی فریبنده نباشد و باعث حساسیت های سیاسی، گروهی و قومی نگردد.

(۴) ښوونیزه مؤسسه یواځې یو نوم لري.

(۴) مؤسسه تعلیمی تنها یک نام می داشته باشد.

(۵) نام در سطح ولایت تنها برای یک مؤسسه تعلیمی استفاده می‌شود و بنام عین شخص دو مؤسسه نامگذاری نمی‌گردد.

(۶) مؤسسه تعلیمی دولتی بنام شخصی که در قید حیات باشد نام گذاری شده نمی‌تواند، اشخاص مندرج فقره (۱) ماده ششم از این امر مستثنی اند.

(۷) نام مؤسسه تعلیمی مطابق با فرهنگ ملی و بار معنایی داشته باشد.

(۸) در نامگذاری مؤسسات تعلیمی دولتی و خصوصی استعمال مصطلحات یا کلمات خارجی ممنوع می‌باشد، مؤسسات تعلیمی خصوصی بین المللی و فروع آن از این حکم مستثنی است.

(۹) مؤسسات تعلیمی پسرانه بنام شخصیت‌های مرد و مؤسسات تعلیمی دخترانه بنام شخصیت‌های زن نامگذاری می‌گردد.

(۵) نوم د ولایت په کچه یواځې د یوې مؤسسې لپاره کارول کېږي او د عین شخص په نامه دوي مؤسسې نه نومول کېږي.

(۶) هغه شخص چې ژوندی وي په نامه یې دولتي ښوونیزه مؤسسه نه نومول کېږي، د شپږمې مادې په (۱) فقره کې راغلي اشخاص له دې حکم څخه مستثنی دي.

(۷) د ښوونیزې مؤسسې نوم له ملي فرهنگ سره سمون ولري

(۸) د دولتي او خصوصي ښوونیزو مؤسسو په نومولو کې د بهرنیو مصطلحاتو یا کلماتو کارول ممنوع دي، نړیوالې خصوصي ښوونیزې مؤسسې او څانگې یې له دې حکم څخه مستثنی دي.

(۹) د هلکانو ښوونیزې مؤسسې د نارینه شخصیتونو په نامه او د نجونو ښوونیزې مؤسسې د ښځینه شخصیتونو په نامه نومول کېږي.

فصل سوم

طی مراحل، تغییر نام و حق اولویت در نامگذاری

الف: طی مراحل

ماده چهارم

(۱) نام مؤسسه تعلیمی دولتی از طرف مردم محل پیشنهاد و از طریق آمریت معارف و لیسوالی/ حوزه تعلیمی به ریاست معارف ولایت مربوط/ شهر کابل ارسال می‌گردد.

(۲) ریاست معارف ولایت مربوط/ شهر کابل جهت جلوگیری از تکرار نام مؤسسه، در سطح ولایت آنرا به آمریت پلان و ارزیابی خویش راجع می‌سازد.

(۳) هرگاه در سطح ولایت به عین نام مؤسسه تعلیمی وجود نداشته باشد آنرا جهت طی مراحل بعدی به کمیسیون مربوط محول می‌سازد.

دریم فصل

د پراوونو تیروول، د نوم بدلون او په نومولو کې د لومړیتوب حق

الف: د پراوونو تیروول

څلورمه ماده

(۱) د مؤسسې نوم د ځایي خلکو له خوا وړاندیز د ولسوالی/ ښوونیزې حوزې د پوهنې د آمریت له لارې د اړوند ولایت / کابل ښار د پوهنې ریاست ته استول کېږي.

(۲) د اړوند ولایت/ کابل ښار د پوهنې ریاست د ولایت په کچه د مؤسسې د نامه له تکرار څخه د مخنیوي په موخه هغه خپل د پلان او ارزونې آمریت ته راجع کوي.

(۳) که چېرې د ولایت په کچه په ورته نامه ښوونیزه مؤسسه موجوده نه وي هغه د وروستیو پراوونو د تېرولو لپاره اړوند کمیسیون ته وړاندې کوي.

(۴) د خصوصي ښوونیزې مؤسسې نوم د هغې د مؤسس له خوا د فعالیت د جواز غوښتنې پر مهال وړاندې او په کمیسیون کې طی مراحل کېږي.

(۴) نام مؤسسه تعلیمی خصوصی از جانب مؤسس آن حین در خواست جواز فعالیت پیشنهاد و در کمیسیون طی مراحل می‌گردد.

(۵) د ښوونیزو مؤسسو د نومولو کمیسیون جوړ دی له:

(۵) کمیسیون نامگذاری مؤسسات تعلیمی متشکل است از:

- د پوهنې وزیر د کمیسیون د رئیس په توګه.

- وزیر معارف به حیث رئیس کمیسیون.

- د عمومي زدکړو د معین د غړي په توګه.

- معین تعلیمات عمومي به حیث عضو.

- مالي او اداري معین د غړي په توګه

- معین مالی و اداری به حیث عضو.

- د اسلامي زدکړو معین د غړي په توګه.

- معین تعلیمات اسلامی به حیث عضو.

- د لیک لوست زدکړې معین د غړي په توګه

- معین سواد آموزی به حیث عضو.

- د دفتر رئیس د غړي په توګه.

- رئیس دفتر به حیث عضو.

- د پلان او ارزونې رئیس د غړي په توګه.

- رئیس پلان و ارزیابی به حیث عضو.

- د علمي شورا د دارالانشاء رئیس د غړي په توګه.

- رئیس دارالانشای شورای علمی به حیث عضو.

- د داخلي تفتیش رئیس د غړي په توګه.

- رئیس تفتیش داخلی به حیث عضو.

(۶) دکمیسیون رئیس او غړي پخپله او یا د خپل واکمن استازي په واسطه، د ښوونیزې مؤسسې نوم په دې لایحه کې راغلو معیارونو ته په پام سره تأییدوي او د پوهنې د وزیر له منظوري وروسته د پلان او ارزونې د لوی ریاست له لارې اړوندو مراجعو ته ابلاغوي.

(۶) رئیس و اعضای کمیسیون شخصاً و یا توسط نماینده باصلاحیت خویش نام مؤسسه تعلیمی را با در نظر داشت معیارهای مندرج این لایحه تأیید و بعد از منظوری وزیر معارف از طریق ریاست عمومی پلان و ارزیابی به مراجع ذیربط ابلاغ می‌نماید.

(۷) که چېرې د نوې تاسیس شوې مؤسسې نوم د ځایي خلکو له لوري نه وي وړاندیز شوی د پلان ریاست کولای شي د اړوند ځای او یا د هغه کس نوم چې د چارواکو له خوا هدایت شوی دی، د نومولو لپاره وړاندیز کړي.

(۷) هرگاه نام مؤسسه جدیدالتاسیس از طرف مردم محل پیشنهاد نگردیده باشد ریاست پلان می‌تواند نام محل مربوط و یا شخصی که از طرف مقامات هدایت داده شده است، برای نامگذاری پیشنهاد نماید.

ب: د نامه بدلون

ب: تغییر نام

پنځمه ماده

ماده پنجم

(۱) هغه ښوونیزې مؤسسې چې مخکې د علمي، فرهنگي، تاريخي او ملي شخصیتونو په نامه نومول شوې وي نوم يې نه بدلېږي، هغه نومونه چې حساسیت پاروونکي وي، له دې حکم څخه مستثنی دي.

(۱) مؤسسات تعلیمی که قبلاً به اسم اشخاص علمی، فرهنگی، تاریخی، و ملی مسمی شده تغییر نام نمی‌گردد، نام های که حساسیت بر انگیز باشد، از این حکم مستثنی است.

(۲) هغه ښوونیزه مؤسسه چې یوځل يې نوم بدل شوی وي بیا ځلي يې نوم نشي بدلېدای.

(۲) مؤسسه تعلیمی که یک مرتبه تغییر نام شده باشد دوباره تغییر نام شده نمی‌تواند.

(۳) هغه ښوونیزه مؤسسه چې د ځای په نامه نومول شوې

(۳) مؤسسه تعلیمی که به نام محل مسمی شده باشد

وي نوم يې نه شي بدلېدای، د هغو سیمو نوم چې ناسم او یا ناموزون وي له دغه امر څخه مستثنی دي.

(۴) د بنوونیزو مؤسسو د نامه د بدلون په برخه کې د زدکوونکو د اولیاوو، بنوونکو او ځایي خلکو د شوری له موافقې څخه وروسته اقدام کېږي.

(۵) کله چې د خصوصي بنوونیزې مؤسسې نوم بدلون مومي مؤسس باید د مؤسسې د فعالیت د جواز د مودې د پای ته رسېدو څخه څلور میاشتې مخکې اقدام وکړي.

تغییر نام شده نمی تواند، نام مناطقی که نادرست و یا ناموزون باشد از این امر مستثنی است.

(۴) در مورد تغییر نام مؤسسه تعلیمی بعد از موافقه شورای اولیای شاگردان، معلمان و مردم محل، اقدام می گردد.

(۵) هرگاه نام مؤسسه تعلیمی خصوصی تغییر می یابد مؤسس باید در مورد آن چهار ماه قبل از ختم مدت جواز فعالیت مؤسسه اقدام نماید.

ج: په نومولو کې د لومړیتوب حق

شپږمه ماده

(۱) که چېرې یو څوک بنوونیزې مؤسسې ته ځمکه ورکړي او یا یې د بنوونیزې مؤسسې ودانۍ جوړه کړې وي او د دې غوښتونکی وي چې بنوونیزه مؤسسه د ده په نوم و نومول شي، دغه شخص د مؤسسې په نومولو کې د لومړیتوب حق لري، په دې شرط چې د ورکړل شوي ځمکې د مالکیت موضوع په اړوندو ادارو کې تصفیه شوې وي او د ورکړل شوي ځمکې او یا جوړې کړې ودانۍ اندازه لږترلږه د نوموړې بنوونیزې مؤسسې د ځمکې او یا ودانۍ له ۵۰٪ سره برابره وي.

(۲) که چېرې د ځایي خلکو له لوري د دوو یا څو داسې کسانو نومونه وړاندې شي چې یو له هغو نه بنوونکی او نور یې د پوهنې په مربوطاتو کې دنده اجرا کړې وي، د لومړیتوب حق بنوونکي ته او وروسته د پوهنې نورو خدمت کوونکو ته ورکول کېږي.

(۳) کله چې د ځایي خلکو له خوا د دوو یا څو کسانو نومونه د بنوونیزې مؤسسې لپاره داسې وړاندې شي چې له هغوی څخه یوه د پوهنې په بنوونیزو مؤسسو کې خپله زدکړه بشپړه کړې وي. او نورو یې له نورو لارو شهرت موندلی وي، د لومړیتوب حق د پوهنې اهل ته ورکول کېږي.

ج: حق اولویت در نامگذاری

ماده ششم

(۱) هرگاه شخصی برای مؤسسه تعلیمی زمین اهدا نموده و یا برای مؤسسه تعلیمی تعمیر را اعمار نموده باشد و خواهان این باشد که مؤسسه تعلیمی به نام وی مسمی گردد، شخص مذکور در نامگذاری مؤسسه مربوط، حق اولویت دارد، مشروط به این که موضوع مالکیت زمین اهدا شده در ادارات مربوط تصفیه شده باشد و اندازه زمین اهدا شده و یا تعمیر اعمار شده حداقل برابر ۵۰٪ زمین و یا تعمیر مؤسسه تعلیمی مذکور باشد.

(۲) هرگاه از طرف مردم محل برای مؤسسه تعلیمی دو یا چندین نام اشخاص طوری پیشنهاد گردیده باشد که یکی از آنها معلم و دیگران در سایر مربوطات معارف ایفای وظیفه نموده باشد، حق اولویت به معلم و سپس به سایر خدمتگاران معارف داده می شود.

(۳) هرگاه برای مؤسسه تعلیمی از طرف مردم محل دو یا چندین نام اشخاص طوری پیشنهاد گردیده باشد که یکی از آنها در مؤسسات تعلیمی معارف تعلیم خود را تکمیل نموده باشد و دیگران از طرق دیگر شهرت دریافت کرده باشد حق اولویت به اهل معارف داده می شود.

څلورم فصل

فصل چهارم

متفرقه حکمونه

احکام متفرقه

په لوحه او اړوندو سندونو کې د بنوونیزې مؤسسې

انعکاس نام مؤسسۀ تعلیمی در لوحه و اسناد

د نامه انعکاس

مربوط

اوومه ماده

مادۀ هفتم

د دې لایحې په نافذېدو سره د بنوونیزې مؤسسې نوم اصلاح او د بنوونیزې مؤسسې په لوحه، ټاپه، د فراغت سندونو او اعلانونو کې د هلکانو/ نجونو کلمو، د زدکړو د ډول او د هغو د دورو په یادولو سره انعکاس مومي او د اضافي کلمو له درجولو څخه چې د بنوونیزې مؤسسې د نامه برخه نه دي، ډډه کېږي.

با انفاذ این لایحه نام مؤسسۀ تعلیمی اصلاح و با ذکر کلمات پسرانه/ دخترانه، نوعیت تعلیمات و دوره های آن در لوحه، مهر، اسناد فراغت و اعلانات مؤسسۀ تعلیمی انعکاس می یابد و از درج کلمات اضافی که جزء نام مؤسسه تعلیمی نمی باشد، خود داری می شود.

اتمۀ ماده

مادۀ هشتم

که چېرې د هېواد په کچه دوې یا څو بنوونیزې مؤسسې په یوه نامه نومول شوې وي د سیمې نوم د بنوونیزو مؤسسو د نامه برخه ګرځي.

هرگاه به سطح کشور دو یا چند مؤسسۀ تعلیمی به عین نام مسمی گردیده باشد، نام محل جزء نام مؤسسات تعلیمی می گردد.

پنځم فصل

فصل پنجم

وروستني حکمونه

احکام نهایی

انفاذ

انفاذ

نهمه ماده

مادۀ نهم

دغه لایحه په پنځو فصلونو او نهو مادو کې چمتو شوې ده، تر خپرېدو وروسته نافذېږي. د دغې لایحې په نافذېدو سره په دې اړه پخواني مغاير حکمونه لغو ګڼل کېږي.

این لایحه در پنج فصل و نه ماده ترتیب شده است بعد از نشر نافذ می گردد. با انفاذ این لایحه، احکام مغاير سابقه در این مورد ملغی پنداشته می شود.